

FEFA

f FreeElectionAfg

t FreeElectionAfg

پارلمان باز و پاسخ‌گو؛ مظهر واقعی اراده ملت

+93 (0) 774 573 333

+93 (0) 787848613

info@fefafa.org.af /

media@fefafa.org.af

www.fefafa.org.af /

www.Parliamentwatch.af

۲۵ حمل ۱۳۹۷ □ هفته‌ی پنجم (۱۸ تا ۲۲) حمل □ اجلاس یازدهم □ دوره‌ی شانزدهم

فشرده‌ی مشاهدات هفتگی فیفا از شورای ملی

(ولسی جرگه / مشرانو جرگه)

له ملي شورا د فیفا د اوونیزو مشاهدو لنډیز

(ولسی جرگه / مشرانو جرگه)

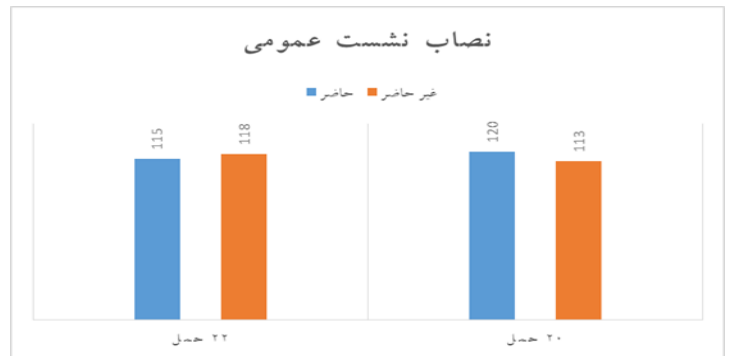
پارلمان در این هفته:

در این هفته سه نشست عمومی و چندین نشست کمیسیونی در مجلس نمایندگان برگزار شد. موضوعات نشست های عمومی شامل استجواب رییس عمومی امنیت ملی برای پاسخ گویی در باره حوادث تروریستی و تحولات اخیر امنیتی در کشور، بررسی و رأی گیری در باره موافقتنامه استقراض افغانستان از بانک انکشاف اسلامی برای ساخت سرک حلقه یی کابل و بررسی و رأی گیری در باره قانون حمایت از حقوق طفل بود. نشست استجواب رئیس امنیت ملی به تقاضای آقای استانکزی سری اعلام شد، موافقتنامه استقراض از بانک انکشاف اسلامی بنا بر تشخیص اعضای مجلس نمایندگان به سود کشور بوده و تایید شد اما آنچه مانند گذشته مورد اختلاف بود و به نتیجه نرسید قانون حمایت از حقوق طفل بود. یکی از ماده های این قانون که ناظر بر تعیین سن قانون طفل است از گذشته محل اختلاف اعضای مجلس بوده و در این نشست نیز اعضا به توافق نرسیدند. هرچند به گونه رسمی، فقدان نصاب مانع رأی گیری در باره آن شد، عامل اصلی در تصویب نشدن این قانون در نشست های گذشته را می توان اختلاف فکری اعضا در مورد سن قانونی طفل و تلاش برخی از اعضا برای کاهش سن قانونی از ۱۸ به ۱۲ سالگی دانست. کمیسیون ها نیز متناسب با حوزه صلاحیت، برخی از اسناد تقنینی را بررسی کردند یا به برخی از عرایض شهروندان رسیدگی کردند.

به همین ترتیب، در این هفته مشرانو جرگه ۲ نشست عمومی برگزار کرد. نشست نخست این مجلس به تعدیل ماده ۴۸ قانون طرز طی مراحل نشر و انفاذ اسناد تقنینی اختصاص داشت. تعدیل این ماده که توسط یک فرمان تقنینی پیشنهاد شده است، با اکثریت آرای مجلس تصویب شد. دستور کار نشست دوم استجواب وزیر مبارزه علیه مواد مخدر، وزیر وزارت صحت عامه و مسئولین وزارت داخله برای توضیح در باره افزایش تعداد معتادان و افزایش کشت مواد مخدر بود. طبق معمول چندین نشست کمیسیونی نیز در این هفته برگزار شد. موضوعات برخی از نشست های کمیسیونی که از سوی کارمندان فیفا مشاهده شد، شامل استجواب رییس اداره مرکزی ثبت احوال نفوس در باره توزیع تذکره و نپرداختن معاشات کارمندان این اداره، استماع گزارش وزیر امور مهاجرین و معاون کنسولی وزارت امور خارجه در باره وضعیت مهاجرین افغان در خارج، استماع گزارش معین توریزم وزارت اطلاعات و فرهنگ و رییس کنسولی وزارت امور خارجه و رؤسای شرکت های خدمات ویزا در باره مشکلات صدور ویزا برای اتباع کشور و استجواب مسئولین اداره مستقل هوانوردی ملکی، شرکت هوایی آریانا، نماینده وزارت های امور خارجه و حج و اوقاف برای پاسخ در باره انتقال حجاج و افزایش قیمت تکت های هوایی بود.

نصاب

د جرگې د نصاب په هکله کومه نوې خبره نه شته. داسې ښکاري چې د دغې تقنیني دورې د اصلي موضوعاتو یوه برخه د نصاب بندون دی. دغه ستونزه ان د جرگې په امتیازي وخت کې هم مطرح شوې ده. ځینو غړو له اداري پلاوي څخه وغوښتل چې د وکیلانو له پرله پسې ناسوبیا سره غبرگون وښيي. که څه هم د دغه وضعیت د سمون لپاره وړاندې هم یو لړ تدابیر نیول شوي، خو بیا هم د غړو ناسوبیتیا دوام لري و په اسانۍ به بدلون ونه مومي. د دغې اونۍ په غونډو کې د سوب وکیلانو شمېر له پنځوس سلنې څخه لږ زیات و. د جرگې له ټولو ۲۳۳ غړو څخه یوازې په یوه غونډه کې ۱۲۰ غړي سوب و.

امتیازي وخت

د دغې اونۍ په امتیازي وخت کې پر بېلابېلو موضوعاتو باندې بحث وشو چې تر ټولو مهمه هغه یې ټاکنې وې. د رایې اچوونکو د نوم لیکنې پیل دې ته لار هواره کړه چې وکیلان د ټاکنو په هکله بحث وکړي. دغه چاره له یوې خوا د زیاتره وکیلانو لپاره په یوه شخصي اندېښنې هم بدله شوې ځکه چې ښايي زیاتره وکیلان د پارلمان راتلونکي دور ته ځانونه ونوموي او د ټاکنو څرنګوالي د دغې پروسې پر سیالیو او پایلو باندې اغېزه کولای شي. له دې کبله ځینو وکیلانو د ټاکنو د کمیسیون د خپلواکۍ او روڼتیا پر ساتلو باندې ټینګار وکړ او د ولسي جرگې له عدلي او قضايي کمیسیون څخه یې وغوښتل چې په دې برخه کې کوټلي ګامونه پورته کړي. ځینو وکیلانو د ماليې وزارت پر مټ د بودجې له سند څخه د پوهنې د وزارت د پروژو لیرې کولو باندې نیوکه وکړه او د اړوند وزیرانو د استجواب غوښتنه یې وکړه. د روغتيايي خدمتونو او د روغتونونو د کړنو کیفیت هم په دغه بحثونو کې یاده شوه. ځینو وکیلانو د روغتونونو د خدمتونو پر څرنګوالي او د ډاکټرانو او روغتيايي کارکوونکو د معاشونو په پرې کولو کې له شته ستونزې څخه نیوکه وکړه او له حکومت څخه یې وغوښتل چې د روغتيايي مامورینو د معاشونو د په وخت پرې کولو او د روغتيايي خدمتونو د سمون لپاره ګام پورته کړي. پر پارلمان باندې د عمومي باور کمېدل او د خلکو او حکومت پر وړاندې د دغه بنسټ د دريځ کمزورتیا بله اندېښنه وه چې د جرگې وکیلانو مطرح کړه. یو شمېر وکیلانو د خپلو قانوني مسوولیتونو او د پارلمان د اعتبار د ټینګښت د اړتیا پر وړاندې د جرگې د غړو چلند باندې نیوکه وکړه او له خپلو همکارانو څخه یې وغوښتل چې د عمومي باور د راژوندي کولو او د پارلمان د سیاسي او حقوقي دريځ د ټینګښت لپاره مسوولانه عمل وکړي. د ملکي خدمتونو په ادارو کې فساد او د اړیکو او پېژندګلوۍ پر بنسټ استخدام او د دغه وضعیت د سمون لپاره د حکومت د پارلمنې اړتیا هم د دغو بحثونو له موضوعاتو څخه وو. د وکیلانو د پوښتنو د ځوابولو لپاره د ځینو حکومتي مسوولینو نه حاضرېدل د دې لامل شو چې د ولسي جرگې یو شمېر غړي د مسوولینو د بې پایلې استجواب او نه اغېزناکتیا باندې نیوکه وکړي او له

اداري پلاوي څخه وغواړي چې د استجوابونو کچه راکمه او پر اغېزناکتیا باندې یې کار وکړي. د دغو وکیلانو په وینا د حکومت څارنه او د مسوولینو استجواب د ولسي جرگې له صلاحیتونو څخه دی، خو دغه کار باید د قانوني او کورنیو دندو د اصولو له مخې ترسره شي. د اساسي قانون پر پلي کېدو د څارنې د کمیسیون د کړنو ارزونه هم د دغې اونۍ په یوه غونډه کې مطرح شوه. ځینو وکیلانو د دغه کمیسیون پر کړنو نیوکه وکړه او وېي ویل چې د کمیسیون معاش او امتیازونه د دوی له کړنو څخه لږ دي.

نشست عمومی

استجواب رییس عمومی امنیت ملي: علی رغم طرح های جدید امنیتی و توجه مالی و سیاسی به مساله‌ی امنیت در کشور، گراف ناامنی در بسیاری از ولایات به گونه ای چشمگیری افزایش یافته و دستاوردهای سیاسی، اقتصادی و آموزشی را به خطر انداخته است. این امر نه تنها مایه نگرانی شهروندان بلکه سبب جلب توجه جامعه جهانی و حکومت نیز شده است. با این حال، تدابیر اجرایی سکتورهای امنیتی در این زمینه ناکارآمد ثابت شده و صحنه مانور تروریست ها در سراسر کشور در مقایسه با سال های قبل وسعت بیشتری یافته است. بدین ملحوظ، مجلس نمایندگان رئیس امنیت ملي را برای پاسخ گویی در باره اتفاقات ماه های اخیر به مجلس فرا خواند. یکی از مصادیق ناامنی که در پرسش های نمایندگان نمود یافت، حملات مستمر موشکی پاکستان بر مناطق مرزی کشور است. اعضای ولسی جرگه با اظهار نگرانی از رخدادهای فزاینده امنیتی گفتند ریاست امنیت ملي به عنوان مهم ترین نهاد امنیتی بازدارنده تروریسم توان جلوگیری از حملات دشمن را ندارد و تا کنون نتوانسته است راهکار اساسی برای فایق آمدن بر مشکل حل کند. لالی حمید زی عضو کمیسیون امنیت داخلی گفت: ریاست امنیت ملي نمی تواند اختطاف گران را بازداشت کند. طرفداران و جاسوسان نظام در این کشور باید تشخیص شود زیرا در افغانستان گروه های مختلف تروریستی فعالیت می کنند ولی مشخص نیست که دولت با کدام یک از این گروه ها صلح نمایند. لالی افزود حدود ۲۱ گروه تروریستی در کشور فعال اند ولی مشخص نیست با کدام یک باید مذاکره کرد. وی حوادث دو ماه گذشته به شمول رخدادهای انتحاری در کابل، هلمند، ولایات شمالی و دشت ارچی کندز را مایه نگرانی خواند. عبیدالله بارکزی نماینده ولایت ارزگان گفت موجودیت افراد مسلح غیر مسئول در شاهراه ها، قتل، دزدی، کمبود تجهیزات و پرسنل در برخی از ولایات از مواردی اند که نهادهای کشفی و استخباراتی در جلوگیری از وقوع آن سهل انگاری می کنند. حبیبه دانش عملکرد گروه های خیزش مردمی را مایه نگرانی دانست و گفت ریاست امنیت ملي باید به آن توجه داشته باشد زیرا افراد مسلح غیر مسئول در تمام کشور به خصوص در ولایت تخار مردم را اذیت می کنند و به هیچ مرجعی پاسخگو نیستند. کمال ناصر اصولی از همکاری برخی از سیاسیون کشور با شبکه های تروریستی خبر داد و پرسید ریاست امنیت ملي در این زمینه چی اقداماتی را روی دست گرفته است. پس از طرح سوالات نمایندگان، به درخواست معصوم استانگزی رییس عمومی امنیت ملي، جلسه سری اعلام شد. اما داکتر رمضان بشر دوست در اعتراض نسبت به سری شدن جلسه گفت: در طول سال های گذشته که جلسات سری بوده، هیچ موضوعی مطرح نشده که در رسانه ها انعکاس نیافته باشد. دلیل سری بودن جلسه این است که مقامات حکومتی دلیل قانع کننده ای برای توجیه ناکامی های خود ندارد.

موافقتنامه استقراض: دومین نشست عمومی ولسی جرگه برای بحث و رای گیری در باره موافقت نامه قرضه حکومت افغانستان و بانک انکشاف اسلامی جهت اعمار سرک حلقوی کابل برگزار شد. انجنیر ذکریا عضو کمیسیون بین الملل با ارائه توضیحات در باره استقراض از بانک انکشاف اسلامی گفت، قرارداد این موافقت نامه به تاریخ ۲۱ سرطان ۱۳۹۶ به هدف تمویل ساخت سرک حلقوی کابل بین وزارت مالیه و بانک

حقوق میراث، کد جزاء، قانون انتخابات، قانون پولیس ذاتی، قانون کار، سن بلوغ طفل را هیجده سال تعیین کرده است و اگر سن قانونی از ۱۸ سالگی به ۱۲ سالگی کاهش یابد تبعات حقوقی بی شماری به بار خواهد آورد، بدین معنی که ما مجاز خواهیم بود اطفال ۱۲ ساله را شامل کار، عسکری و حتی مجازات کنیم. هرچند گفتگوهای اعضای مجلس در این نشست به نتیجه‌ی روشن نرسید و به علت نبود نصاب تصویب این قانون به جلسه بعدی موکول شد، این نگرانی وجود دارد که پافشاری بر تفاسیر جزم اندیشانه و غیر عقلانی از دستورات دینی، زمینه‌ی کاهش سن قانون طفل را در قانون حمایت از حقوق طفل فراهم سازد و توجیه قانونی برای نقض حقوق اطفال، مخالفت با تعهدات حقوقی بین المللی و نقض بسیاری از قوانین نافذ کشور به دست آید. برخورد متصلبانه با موضوعات اجتماعی و ارائه فهم دگم اندیشانه از دین می تواند از یک سو دستاوردهای مبارزات مدنی مردم را در معرض خطر قرار دهد و از سوی دیگر، روح انسان مدار دین و نگاه ملاطفت آمیز دستورات وحیانی را از ما بگیرد. شهروندان کشور در عین حالی که به اصول دینی و ارزش های سنتی خویش سخت پایبندند، برداشت و فهم عقل محور از آیات و روایات را بیشتر می پذیرند تا برداشت های سطحی و قشری و منافی با پیام اصلی دین که همانا تحکیم جامعه انسانی و مدنی است. بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان با حمایت از ماده های قانون اساسی افغانستان، دستاوردهای مدنی کشور در عرصه های سیاسی و حقوقی را می ستاید و تلاش برای حفظ آن را وظیفه هر شهروند و به ویژه نمایندگان مردم می داند.

د کمیسیونونو غونډه

د شکایتونو د اورېدو کمیسیون: د دغه کمیسیون غونډه روان کال د وري په ۲۱مه د الله گل مجاهد په مشري جوړه شوه. د دغې غونډې اجنډا د کېوالو او راستنېدونکو د چارو وزارت، د پوهنې وزارت او د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د کمیسیون د مسوولینو استجواب و. له مودو وروسته دا لومړی ځل و چې استجواب شوي مسوولین د دغه کمیسیون په غونډه کې گډون وکړ. د کېوالو د چارو وزیر د هرات، بادغیس او سمنگان د اوسېدونکو د عریضو په تړاو کمیسیون ته وربلل شوی و. د خلکو په وینا دوی له بېځایه کېدو څخه وروسته بېرته خپلو سیمو ته ستانه شوي خو حکومت دغو خلکو ته د ځمکې د نمرود وپشلو په برخه کې گام نه دی پورته کړی. د کېوالو د چارو وزیر سید حسین عالمي په ځواب کې وویل چې دغو خلکو ورته عریضه وزارت ته هم وړاندې کړې خو هغه سیمې چې دغه خلک پکې د نمرود وپشلو غوښتنه کوي، ناامني دي او د کېوالې د نړیوال سازمان مامورین نه شي کولای هغو سیمو ته سفر وکړي. ښاغلي عالمي وویل چې بېځایه شوي خلک دې لږ صبر وکړي تر څو چې اړوند سیمې د امنیتي ځواکونو پر مټ تصفیې شي او د ځمکو وپشل به پیل شي. د دغې غونډې بله برخه د عبدالله او جهانگیر نومي د عریضو پلټنې ته ځانگړې شوه. د عبدالله په نوم یوه کس شکایت درلود چې د تدارکاتو د یوه بست لپاره په ازموینه کې بریالی شوی خو د اداري اصلاحاتو کمیسیون نه دی استخدام کړی. د اداري اصلاحاتو د کمیسیون د بشري منابعو مشر د دغې عریضې په ځواب کې وویل چې عبدالله په دغه ازموینه کې بریالی شوی خو کاري تجربه یې نیم وخت وه او تحصیلي څانگه یې هم له اړوند بست سره تړاو نه لري، عبدالله د کانونو او جیولوژي لېسانس لري خو د تدارکاتو په بست کې یې ازموینه ورکړې ده. د جهانگیر په نوم یوه کس د پوهنې وزارت څخه شکایت درلود چې ویل یې په سمنگان ولایت کې د یوه دارالعلوم په مدیریت کې استخدام شوی خو وزارت یې د مقررې مکتوب نه صادروي. خو د پوهنې وزارت د استخدام امر وویل چې له دې موضوع څخه خبر نه دی او د ستونزې د هواري لپاره باید جهانگیر د پوهنې وزارت ته ورشي. په پای کې د کمیسیون غړو پرېکړه وکړه چې اړوند مسوولین دې د دغه دوه کسانو

انکشافی اسلامی امضا شد و برای تصویب به شورای ملی فرستاده شده است. وی افزود سرک حلقوی به طول ۲۰/۰۷ کیلومتر سرک کابل-کندهار را به سرک کابل-لوگر، منطقه بگرامی و نهایتاً به سروبی و سرک کابل-جلال آباد وصل می سازد. به گفته وی، نقش این سرک در کاهش ازدحام ترافیک شهر کابل حیاتی است. بر اساس گفته های ذکریا، علاوه بر ساخت این سرک، بانک انکشاف اسلامی در زمینه ساختن برخی زیر بناها مانند مکاتب و مراکز صحتی نیز به افغانستان تعهد سپرده است. بر اساس این توافق نامه، سرک حلقوی در پنج سال ساخته می شود و بازپرداخت قرض در ۲۵ سال و طی ۶ قسط صورت می گیرد. توافق نامه به تاریخ ۸ جدی ۱۳۹۶ جهت تصویب به شورای ملی فرستاده شد. طبق معمول، سند برای بررسی در اختیار کمیسیون امور بین الملل قرار گرفت و پس از بحث و مطالعه جزئیات آن، سند برای تصویب به جلسه عمومی ارائه شد. موافقتنامه فوق در قالب ۱۲ ماده و ۱۳ ضمیمه با اکثریت آرا تصویب شد.

قانون حمایت از حقوق طفل: نشست سوم مجلس نمایندگان به تاریخ ۲۲ حمل برای بحث و رای گیری در باره طرح قانون حمایت از حقوق طفل برگزار شد. در آغاز، معاون نخست ولسی جرگه گفت طرح قانون چندین بار برای تصویب به جلسه عمومی ارائه شده است اما به دلیل اختلافی بودن یک ماده، قانون از تصویب بازمانده است. فوزیه کوفی رییس کمیسیون امور زنان نیز گفت این قانون در چندین جلسه مشترک بحث و بررسی شده و جهت تصویب به جلسه عمومی ارایه شده است ولی به علت تکمیل نشدن نصاب و برخی ملحوظات از سوی برخی از نمایندگان، از تصویب بازمانده است. وی افزود طرح قانون حمایت از حقوق طفل در پلان تقنینی سال ۱۳۹۵ شامل بوده و بعد از تسوید و تدقیق در انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی-حقوقی در قالب ۱۵ فصل و ۱۰۶ ماده تهیه شده است. خانم کوفی اهداف این قانون را این گونه بیان کرد: توضیح و تشخیص مکلفیت های وزارت ها و ادارات ذیربط دولتی برای تامین حقوق طفل، فراهم کردن زمینه تربیت سالم، آموزش اطفال، تامین معیشت، صحت و سلامت جسمی و روانی طفل، تامین زمینه رشد بدنی و انکشاف ذهنی طفل برای آماده سازی وی جهت ورود به زندگی اجتماعی، تعیین مسئولیت والدین یا نماینده قانونی طفل و دولت در قبال تامین حقوق مادی و معنوی، قبول نقش اساسی اطفال در اعمار جامعه به حیث آینده سازان کشور، حفاظت از طفل در معرض خطر، دارای معلولیت جسمی یا روانی یا رفتار غیر عادی و نیازمند مراقبت، فراهم شدن زمینه قانونی رسیدگی عادلانه به تخلف طفل و ادغام مجدد وی به خانواده و اجتماع، رعایت منفعت طفل در کلیه عرصه های مبارزه با ناقضان حقوق طفل، تامین سایر حقوق مادی و معنوی طفل در مطابقت با کنوانسیون حقوق طفل. ماده اختلافی این قانون که مانع تصویب آن در ولسی جرگه شده است ناظر بر سن قانونی طفل است و برخی از نمایندگان محافظه کار مجلس بر کاهش سن قانونی طفل تاکید می کنند. آقای قاضی حنفی رییس کمیسیون تقنین ولسی جرگه در مخالفت با بخشی از این قانون گفت، این قانون در تضاد با ماده سوم قانون اساسی است زیرا این سند سن قانونی طفل را ۱۸ سال تعیین کرده است در حالی که شریعت اسلام سن بلوغ را ۱۲ سال در نظر گرفته و ما نمی توانیم هیچ قانونی را خلاف شریعت اسلامی تصویب کنیم. آقای عبدالستار خواصی با تأیید سخنان حنفی گفت پارلمان افغانستان نمی تواند چیزی را که خلاف مبادی شریعت اسلام است به تصویب برساند. آقای غفاری نماینده هلمند با ارائه تفسیر معتدل تر از احکام اسلامی گفت در اسلام سن بلوغ اصل است و بلوغ جسمی و فکری سبب تفکیک طفل ممیز و غیرممیز است. با این حال، غفاری نیز تعیین سن ۱۸ سالگی برای طفل را باعث ایجاد اشکال در احکام شرعی دانست. حامیان این قانون اما با تاکید بر مکلفیت های حقوقی کشور بر اساس قوانین عادی و کنوانسیون های بین المللی که افغانستان بدان پیوسته است، بر درج ۱۸ سالگی به عنوان سن قانونی تاکید کردند. خانم کوفی که یکی از مدافعین این قانون به شمار می رود، در حمایت از این ماده گفت قبلاً کنوانسیون حقوق طفل در زمان حکومت اسلامی برهان الدین ربانی بلا شرط امضا شده است و با توجه به اصل پذیرفته شده قانونگذاری جهانی ما نمی توانیم قانون داخلی را مخالف آن تهیه کنیم. به علاوه، بسیاری از حقوق داخلی مانند

کمیسیون صحت: نشست این کمیسیون به تاریخ 21 حمل به ریاست محمد صالح سلجوقی برگزار شد. موضوع بحث این نشست بررسی و رأی گیری در باره 4 موافقتنامه و یک طرح قانون بود. این اسناد شامل موافقتنامه میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ازبکستان در مورد ترانزیت اموال، موافقتنامه میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ازبکستان در مورد امنیت پل ترمدی حیرتان، موافقتنامه همکاری میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری پولند برای ارتقای همکاری های دو جانبه در عرصه های امنیتی، اقتصادی، امور فرهنگی، علمی و آموزشی و طرح قانون امور ترجمه و تصدیق اسناد رسمی بود. در نتیجه ی بحث و رأی گیری، اسناد فوق از سوی اعضای کمیسیون تأیید شد.

د ښځو چارو کمیسیون: د دغه کمیسیون غونډه روان کال د وري په ۲۱مه د مېرمن مسعوده کړوځي په مشري جوړه شوه. د غونډې موضوع د ښار جوړونې د قانون او د افغانستان او د ازبکستان تر منځ د توکو د ترانزیت د هوکړه لیک پلټل و. د کمیسیون غړو د افغانستان او ازبکستان تر منځ د توکو د ترانزیت د هوکړه لیک او د دواړو هېوادونو تر منځ د رېل پټلۍ له لارې د سوداگریز راکړو ورکړو پر پراختیا ټینګار درلود او هوکړه لیک یې تأیید کړ. د ښار او کور جوړونې د قانون ۲۸مه او ۴مه ماده هم تعدیل شوه.

کمیسیون مواصلات و مخابرات: جلسه کمیسیون به تاریخ 21 حمل به ریاست قیس حسن برگزار شد. هدف از نشست بحث پیرامون موافقت نامه میان ج.ا.ا و جمهوری ازبکستان در مورد تأمین امنیت پل ترمد - حیرتان و

موافقت نامه میان ج.ا.ا و جمهوری ازبکستان در مورد محلات بازرسی مرزی بود. اعضای کمیسیون هر دو موافقتنامه را تأمین کننده منافع کشور دانسته و تأیید کردند. نشست دوم این کمیسیون به تاریخ 19 حمل برگزار شد. هدف از جلسه استماع گزارش مسوولین شرکت های هوایی کا م ایر و آریانا در مورد مشکلات در پرواز های خارجی به خصوص پرواز به امارات بود. در آغاز، رییس کمیسیون نگرانی خود را در باره وضعیت شرکت های هوایی داخلی به خصوص شرکت هوایی آریانا بیان کردند. محمد داوود شریفی رییس عامل شرکت هوایی کام ایر نیز موجودیت مشکلات را در هوانوردی تأیید کرد و این کار را معلول مداخله مقامات حکومتی در سیستم هوانوردی دانست. وی گفت توافقنامه ای که قبلا در زمینه خدمات هوایی با امارات امضا شده است یکجانبه است و مانع رشد شرکت های هواپیمایی داخلی است. آمر فروشات شرکت هوایی آریانا نیز با تأیید مشکلات، مداخله مقامات بلند پایه دولت در این بخش را زیان بار خواند. در نتیجه، قرار شد موضوع برای بررسی بیشتر در جلسات بعدی مطرح شود.

د ښځو چارو کمیسیون: د دغه کمیسیون غونډه روان کال د وري په ۱۹مه د مېرمن فوزیه کوفي په مشري جوړه شوه. لومړی ځمکې ساتنې د چارو د تنظیم د قانون تعدیلاتو په هکله خبرې وشوې. د کمیسیون غړو د اراضی ریاست درغلگر او غصب کوونکی وگڼه او وېی ویل چې دغه اداره هېڅ مرجع ته ځواب ویونکی نه دی او پراخ فساد پکې شته دی. دوی د ځمکو غصبېدل او د اراضی د ادارې د مسوولینو نه پاملرنه د دغه ریاست د خپلواکي زېږنده وگڼله او غوښتنه یې وکړه چې دغه اداره دې له کرنې وزارت سره

دوم — مشرانو جرگه | ۲۵ حمل ۱۳۹۷ | هفته ی پنجم (۱۸ تا ۲۲) حمل | اجلاس پانزدهم | دوره ی شانزدهم (تمددی)

نصاب

اوس مهال د فیفا کارکوونکو لپاره د مشرانو جرگې د عمومي غونډو د نصاب ثبتول ناشونی دی ځکه چې د مشاهدینو ځای له علني برخې څخه د دغې جرگې د رسنیو خونې ته لېږدول شوی دی. خو ټاکل شوې ده چې د مشرانو جرگې د اداري پلاوي په هوکړه او ملاتړ په راتلونکو اونیو کې د فیفا کارکوونکو ته د دغې جرگې په گالري کې د شتون اجازه ورکړل شي او د غونډو د مخامخ مشاهدې او ثبتولو فرصت ولري.

امتیازي وخت

لکه څنګه چې تمه کېږي ټاکنې او امنیت د لومړیتوب او وخت له کبله د مشرانو جرگې د غړو د دې اونی د ازادو بحثونو له اصلي موضوعاتو څخه وو. ځینو سناتورانو د روان کال د ټاکنو لپاره په گوته شوې نېټه ناسمه او د ټولو د گډون تر منځ یې خنډه وگڼله. د دغو سناتورانو په باور په سپرو ولایتونو کې د تلې په ۲۸مه د ټاکنو کېدل ناشونی دی او ډېری خلک به د طبیعي او جغرافیایي محدودیتونو له کبله په رایه اچونه کې گډون ونه شي کړای. امنیت او پر ټاکنو یې اغېزه د امتیازي وخت بله موضوع وه. ځینو سناتورانو په هېواد کې د ډموکراسۍ په ټینګښت او پراختیا کې د ټاکنو پر اهمیت باندې ټینګار وکړ او وېی ویل چې د سالمو او رڼو ټاکنو لپاره باید د رایې اچونې د مرکزونو او د رایې اچوونکو امنیت ته پاملرنه وشي. یو شمېر سناتورانو له ولسوالیو څخه د اندېښمنوونکو رپوټونو په بیانولو سره د ترهګرو ډلو پر مټ د ولایتونو د ځینو برخو د کنټرول خبر

نشست عمومي

فرمان تقنینی: نخستین نشست عمومی مشرانو جرگه به تاریخ ۱۹ حمل با موضوع تعدیل ماده ۴۸ قانون طرز طی مراحل نشر و انفاذ اسناد تقنینی برگزار شد. در آغاز، رییس کمیسیون تقنین گفت صدور جوازنامه در عرصه بهبود و ساده سازی طرز العمل جوازدهی برای وزارت تجارت و صنایع از اهمیت حیاتی برخوردار است. به همین منظور، فرمان تقنینی رئیس جمهور در باره ماده ۴۸ این قانون غرض تصویب به ولسی جرگه ارسال شده است اما به دلایلی از طرف ولسی جرگه رد شده است. وی گفت مطابق فقره اول ماده چهل و هشتم این

قانون، وزارت عدلیه علامت تجاری را که مطابق اسناد تقنینی مربوط ثبت شده باشد در جریده رسمی نشر می کند. به علاوه، بر اساس فقره دوم این قانونف مالک خصوصیات تجارتي مکلف است جهت نشر هر خصوصیات تجارتي مربوط مبلغ ۲۰۰۰ هزار افغانی به وزارت عدلیه بپردازد. در اخیر این فرمان با اکثریت آرا تصویب شد.

استجواب: نشست دوم مشرانو جرگه به تاریخ ۲۱ حمل ۱۳۹۷ برگزار شد. اجندای این نشست استجواب وزیر مبارزه علیه مواد مخدر، وزیر وزارت صحت عامه و مسولین وزارت داخله برای توضیح در باره افزایش تعداد معتادان و افزایش کشت مواد مخدر بود. در ابتدا، آقای ایزد یار با جدی خواندن خطر مواد مخدر و مقایسه آن با تروریسم، نا امنی و فقر، گفت تلاش های دولت و جامعه جهانی برای از بین بردن کشت مواد مخدر در یک و نیم دهه ی گذشته به نتیجه ای نرسیده است. به گفته وی، هر از گاهی خبرهایی از سوی حکومت و سازمان های بین المللی مبنی بر کاهش یا ازیاد تولید مواد مخدر در افغانستان منتشر می شود و همین مساله از نگرانی های عمده ی جامعه جهانی در مورد افغانستان است. وی افزود مشکل مواد مخدر در افغانستان، علاوه بر اینکه از عمده ترین مشکلات داخلی افغانستان است، یک مشکل منطقه یی نیز محسوب می شود. آقای ایزدیاریار گفت مواد مخدر مراحل متفاوتی را طی می کند و از کشت تا قاچاق توسط باندهای مافیایی و گروه های تروریستی و در نهایت به دسترس مصرف کنندگان قرار می گیرد که قابل نگرانی است. وی گفت این مساله باعث بی ثباتی کشور شده است و یکی از منابع تمویل گروه های تروریستی در کشور است. در ادامه، سناتور حارث ربیس کمیسیون رفاه عامه و آقای الکوزی ربیس کمیسیون امنیت داخلی سوالاتی را در باره افزایش تعداد معتادان در شهر کابل و ولایات، قاچاق و فروش مواد مخدر در چندین ساحه کابل، عملکرد پولیس در جلوگیری از فروش مواد مخدر، تجمع بیشتر معتادان در تپه بادام باغ و پول سوخته و ایجاد مزاحمت برای شهروندان، نبود آمار دقیق از تعداد معتادین، کمبود مراکز درمانی و ضرورت تداوی معتادان، نبود شغل برای معتادان بعد از تداوی، ناتوانی حکومت در امر مبارزه با فساد و مواد مخدر مطرح کردند. خانم سلامت عظیمی وزیر مبارزه با مواد مخدر در پاسخ گفت: با توشیح قانون مبارزه با مواد مخدر زمینه مبارزه با قاچاقبران مواد مخدر فراهم شده و در هماهنگی با نهادهای مرتبط دیگر تلاش خواهد شد در مبارزه علیه مواد مخدر گام های عملی برداشته شود. وی ابراز امیدواری کرد که برنامه های جدید و پالیسی کاهش مواد مخدر و کشت بدیل زمینه مبارزه مؤثر با مواد مخدر را تامین کند. خانم عظیمی گفت در ۲۴ ولایت کشور در ۳۲۸ هزار هکتار زمین مواد مخدر کشت می شود و میزان تولیدات مواد مخدر سالانه به نه هزار تن می رسد. از مجموع این رقم ۵۰ درصد آن در ولایت هلمند در مناطق زیر تسلط شورشی ها کشت می شود. وی افزود در کل در حدود ۳۰۵ میلیون معتاد در سراسر کشور وجود دارد که از این تعداد حدود ۳۰۰ هزار آن در کابل به سر می برند اما متاسفانه به علت کمبود بودجه در سال ۱۳۹۷ ما نمی توانیم پلان های خویش را عملی کنیم. پس از صحبت های خانم عظیمی، داکتر احمد جان نعیم معین پالیسی وزارت صحت عامه، فقر، ناامنی، بیکاری، دسترسی آسان به مواد مخدر را از عوامل عمده اعتیاد در کشور خواند. وی گفت با توجه به تعداد معتادان، ظرفیت این وزارت برای تداوی آنها بسیار اندک است و به خاطر حل بنیادی این معضل اجتماعی لازم است از سوی حکومت تدابیر عملی اتخاذ شود، مثلاً دوره تداوی معتادین مواد مخدر از ۹۰ روز به نصف کاهش یابد تا تعداد بیشتر معتادین تحت تداوی قرار گیرد. در پایان، پاسوال محمد داود سرپرست قوماندانی زون ۱۰۱ آسمایی کابل گفت در عملیات های مکرر در جریان سال جای حدود ۲۴۳ مظنون فروش مواد مخدر دستگیر و ۱۳۴۵ معتاد از مناطق مختلف جمع آوری و به تداوی معرفی شده اند. وی گفت برای جمع آوری تعداد بیشتر معتادین مشکل خاصی نیست ولی محل بود و باش

مناسب برای آنها وجود ندارد. پس از ارائه معلومات از سوی مسئولین، ربیس جلسه از مسئولین خواست برای عملی کردن برنامه های مبارزه علیه مواد مخدر، تلاش کنند.

د کمیسیونونو غونډې

د دیني او کلتوري چارو کمیسیون: د دغه کمیسیون غونډه روان کال د وري په ۲۲مه د دغه کمیسیون د مشر نهضت یار په مشري جوړه شوه. په دغه غونډه کې د هېواد د نشراتي پالیسیو په هکله بحث وشو. د کمیسیون غړو غوښتنه کوله چې د نشراتي پالیسیو او سیستم په هکله د معلوماتو وړاندې کولو او د لرغونو اثارو د ساتنې لپاره د وزارت د پلان تشریح کولو لپاره په راتلونکې غونډه کې د اطلاعاتو او کلتور وزیر حاضر شي.

د کورني امنیت کمیسیون: د دغه کمیسیون غونډه د وري په ۲۲مه د محمد هاشم الکوزي په مشري جوړه شوه. د دغې غونډې اجندا د پېژندپاڼو د وېشلو د پروسې او د کارکوونکو د معاشونو نه اجرا کولو په هکله د نفوسو د احوالو د ثبت د مرکزي ادارې مشر- همایون محتاط استجواب و. نوموړي د کمیسیون د غړو د پوښتنو په ځواب کې وویل چې د برېښنايي پېژندپاڼو د وېشلو په پروسه کې هېڅ ستونزه نشته او سیستم فعال دی. خو د نامعلومو دلایلو پر بنسټ دغې ادارې ته هدایت ورکړل شوی چې د ټاکنو لپاره کاغذي پېژندپاڼې وپېشل شي. د نفوسو د احوالو د ثبت ادارې مشر زیاته کړه چې په هېواد کې د کاغذي پېژندپاڼو د وېشلو ۴۲۰ مرکزونه فعال شوي او هر وگړی چې په هر ولایت کې وي کولای شي له همغه ولایت څخه پېژندپاڼه واخلي. د کاغذي پېژندپاڼو وېشل یوازې په ټاکنو کې د نوم لیکنې په موخه نه ده، بلکې دغه پېژندپاڼې به د هېواد له وگړو سره د ملي سند په توگه پاتې شي. هغه وویل چې کاغذي پېژندپاڼو سیستم ډیجیټلي شوی ترڅو د جعلی پېژندپاڼو مخه ونیول شي او دغه سیستم د ټاکنو د کمیسیون په واک کې ورکول کېږي چې د ټاکنو په ورځ د څو ځلې رابې اچونې مخنیوی وشي. ښاغلي محتاط زیاته کړه چې ډېر ژر به د دغې ادارې د کارکوونکو معاشونه اجرا شي. هغه د پېژندپاڼو د وېشلو په مرکزونو کې د مېرمنو کمرونه شتون د اندېښنې وړ وباله او وېې ویل چې ښايي په ځینو ولایتونو کې د ښځې په ټاکنو کې له گډون څخه بې برخې شي. هغه زیاته کړه چې په کابل کې د پېژندپاڼو د وېشلو په درې مرکزونو کې هره ورځ له لسو کسانو څخه زیات نه ورځي پرته له هغه مرکزې چې په دشت برچي کې دی او په هغه کې هره ورځ له ۳۰۰ څخه زیات کسان د پېژندپاڼې د اخیستلو لپاره ورځي.

کمیسیون امور بین المللی: نشست نخست این کمیسیون به تاریخ ۲۰ حمل سال ۱۳۹۷ به ریاست جاوید روف برگزار شد. هدف از این نشست استماع سخنان معین توریزم وزارت اطلاعات و فرهنگ و ربیس کنسولی وزارت امور خارجه و رؤسای شرکت های خدمات ویزا سفارت های هند و ترکیه مقیم کابل در باره مشکلات ویزا برای اتباع کشور بود. اعضای کمیسیون از نحوه صدور ویزا ترکیه و هند، خدمات شرکت های قراردادی و مشکلات شایع در این پروسه انتقاد کرد و در باره ثبت شرکت هایی که درخواست ویزا را طی مراحل می کنند، معلومات خواستند. خانم مژگان مصطفوی معین وزارت اطلاعات و فرهنگ گفت شرکت هایی که روند درخواست ویزا را مدیریت می کنند شامل فهرست ۱۳۰۰ شرکتی اند

ما و رهبری دولت جمهوری اسلامی افغانستان این به تعداد تنها به ۱۴۰۰ رسیده است. بر اساس آمار وزیر امور مهاجرین، بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ حدود ۲ میلیون و ۲۵۰ نفر به کشور برگشته‌اند و اکثر آنها در کابل اقامت گزیده‌اند. پس از آن، آقای ذبیح‌الله مہمند معاون کنسولی وزارت امور خارجه سخن گفت. وی با تایید حرف‌های آقای بلخی گفت تعداد مهاجرینی که تا کنون به افغانستان برگردانده شده‌اند بر اثر تلاش‌های حکومت به ۱۴۰۰ تن کاهش یافته است. وی گفت قرارداری برای تبادل زندانیان میان افغانستان و ایران امضا شده است که در نتیجه‌ی آن ۲۰۰ افغان زندانی از ایران به وطن انتقال یافته و تعدادی از زندانیان ایرانی به ایران سپرده شده‌اند. اعضای کمیسیون پس از استماع سخنان وزیر امور مهاجرین و معاون کنسولی وزارت امور خارجه، از تلاش‌های وزیر مهاجرین و وزارت امور خارجه برای حل مشکلات مهاجرین ستایش کردند.

کمیسیون مواصلات و مخابرات: نشست این کمیسیون به تاریخ ۲۰ حمل به ریاست لطف‌الله بابا برگزار شد. موضوع این نشست، استجواب مسئولین اداره مستقل هوانوردی ملکی، شرکت هوایی آریانا، نماینده وزارت امور خارجه و حج و اوقاف بود. پرسش‌های سناتوران مربوط به پروسه انتقال حجاج و افزایش قیمت تکت‌های هوایی بود. لطف‌الله بابا با تاکید بر جایگاه مهم اقتصادی و تاریخی شرکت هوایی آریانا، گفت این شرکت در عرصه انتقال حجاج تجربه طولانی دارد اما قرارداد انتقال حجاج با شرکت خصوصی کام ایر حاکی از برخورد دوگانه با این شرکت دولتی است. اعضای کمیسیون با اشاره به قانون تدارکات، گفتند شرکت هوایی کام ایر حدود ۲۴ میلیون دالر مقروض است و نمی‌تواند در داوطلبی شرکت کند. در نتیجه، قرارداد با شرکت کام ایر مخالف قانون است. آقای غلام جیلانی وفا معین اداره هوانوردی ملکی به سوالات سناتوران پاسخ داد. وی گفت عربستان سعودی معیارهایی را برای شرکت انتقال دهنده حجاج انتخاب کرده است. این معیارها شامل اجرای اصول FOC، داشتن تجربه کافی در انتقال حجاج و داشتن طیاره‌های فعال است. شرکت آریانا این شرایط را برآورده کرده است اما به گفته وی اداره هوا نوردی ملکی تنها می‌تواند در زمینه مسایل فنی نظر بدهد و صلاحیت تصمیم‌گیری در سایر موضوعات را ندارد. به گفته آقای وفا، قرارداد انتقال حجاج توسط شرکت کام ایر از سوی وزارت حج و اوقاف و کمیسیون تدارکات ملی گرفته شده و این اداره در آن نقشی ندارد. وی مشکلات مدیریتی شرکت آریانا و کمبود طیاره را از کاستی‌های این شرکت خواند. در بخش دیگر جلسه، رئیس تجارتی شرکت آریانا گفت پس از اعتراض این شرکت، کمیسیون تدارکات تصمیم گرفته است پنجاه فیصد حجاج توسط شرکت کام ایر و پنجاه فیصد دیگر توسط شرکت آریانا انتقال یابد. وی این تصمیم را به ضرر شرکت آریانا دانست. در پاسخ به سوالات مربوط به افزایش قیمت تکت‌های هوایی، گفته شد هیچ نظارتی بر شرکت‌های فروشنده وجود ندارد اما به تازگی شورای عالی اقتصاد تصمیم گرفته است مسئولیت نظارت بر شرکت‌های توریستی را از وزارت فرهنگ به وزارت اقتصاد انتقال دهد و وزارت اقتصاد وعده داده است در زمینه تنظیم و نظارت بر این شرکت‌های اقداماتی را اجرا کند. توضیحات ارائه شده توانست قناعت سناتوران را جلب کند.

که در این وزارت ثبت‌اند. رییس شرکت خدماتی شهیر که یکی از قراردادی‌های سفارت خانه برای طی مراحل درخواست ویزای شهروندان افغان است، گفت ویزای عادی برای هم‌شهریانی که عازم هند اند در بدل ۳۵۰ افغانی صادر می‌شود اما در صورت رد درخواست ویزا پول متقاضی مسترد نمی‌شود. رییس شرکت خدماتی ماوی که یکی دیگر از شرکت‌های قراردادی سفارت خانه‌ها است، گفت ویزای عادی ترکیه برای شهروندان افغان در بدل ۱۲۰ دالر آمریکایی صادر می‌شود. به گفته وی، این مبلغ شامل فیس خدماتی شرکت، پول بیمه و فیس ویزا می‌باشد که در صورت رد ویزای متقاضی پول وی بازپرداخت نمی‌شود. وی گفت این امر سبب مشکلات زیادی برای هم‌وطنان شده است. در نتیجه، قرار شد، مساله عدم استرداد پول متقاضیان ویزا و سایر مشکلات پروسه ویزای ترکیه در جلسات بعدی کمیسیون با حضور مسئولین ادارات ذیربط بررسی شود و پیشنهادات لازم برای حل مشکل به حکومت ارائه شود.

نشست دوم این کمیسیون به تاریخ ۲۲ حمل به ریاست جاوید روف برگزار شد. موضوع این نشست استماع گزارش وزیر امور مهاجرین و معاون کنسولی وزارت امور خارجه در باره وضعیت مهاجرین در کشور های ایران، پاکستان، ترکیه و اروپا بود. در ابتدا، اعضای کمیسیون در مورد وضعیت و مشکلات مهاجرین در خارج و وضعیت عودت کنندگان به کشور و پلان‌های حکومت خصوصاً در بخش مسکن، از مسئولین دعوت شده توضیحات خواستند. آقای سید حسین عالمی بلخی وزیر امور مهاجرین در پاسخ سناتورها در باره مهاجرین افغان در پاکستان گفت ۲.۵ میلیون افغان در پاکستان مهاجر اند که از این رقم ۱.۴ میلیون آنها ثبت شده‌اند و بقیه فاقد مدرک اند. وی گفت در جریان صحبت‌هایی که با مقامات پاکستانی داشتیم به آنها گفتیم با مهاجرین برخورد سیاسی نشود. آقای بلخی در مورد مهاجرین فاقد مدرک نیز گفت پس از تشکیل یک کمیسیون ۱۰۰ نفره از دو کشور، موضوع حل شد و تعداد ۹۰۰۰۰۰ مهاجر فاقد مدرک ثبت نام شدند. وی گفت ۲.۵ میلیون مهاجر افغان در ایران حضور دارند و از جمع آنها ۱ میلیون مهاجر فاقد مدرک اند. وی با یادآوری فعالیت‌های وزارت تحت امر خویش از رفع بخش اعظم مشکلات این مهاجرین در ایران خبر داد. وی با اشاره به مساله آموزش کودکان مهاجرین افغان، گفت منع حضور کودکان در مکاتب ایرانی برداشته شده و اکنون کودکان مهاجرین افغانستانی می‌توانند در مکاتب ایرانی ثبت نام شوند. به علاوه ایران و پاکستان که میزبان بیشترین تعداد مهاجرین افغان اند، ترکیه نیز محل حضور ۱۵۰۰۰۰ مهاجر افغان اند. به قول وزیر مهاجرین این افراد شامل سه دسته‌اند؛ دسته اول کسانی اند که در ترکیه اقامت دارند، بخش دوم کسانی اند که تقاضای پناهندگی کرده‌اند و دسته سوم کسانی اند که از ترکیه به عنوان معبری برای رسیدن به اروپا استفاده می‌کنند. وی تعداد مهاجرین افغان در کشورهای اروپایی را یک میلیون و سیصد هزار تن برآورد کرد و گفت ۵۰۰ هزار تن آنها فاقد مدرک و ۸۰۰ هزار تن آنها به عنوان پناهنده در کشورهای اروپایی پذیرفته شده‌اند. به گفته آقای بلخی، کشورهای اروپایی تصمیم داشتند حدود ۱۰۰ هزار تن از مهاجرین افغانی که در سال‌های ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۷ به اروپا رفته‌اند به کشور برگردانند اما با تلاش‌های